ВИН ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДУУДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 171 (6100)
АВГУСТЫН 25
ПЯТНИЦА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Таряа тушаалгые таһалгаряагүйгөөр эмхидхэхэ

Энэ жэлэй сагай уларил онсо һайн байжа, республикын колхозууд таряан хаа хаанагүй эртэ һабшабэ. Тэрээнтэй хамта, олон колхозууд августын эхэар ургаса хуряалгада ороод, гүрэншэгээ таряа тушаалгые эхилжэ, гүрэнэйгээ урдаһаа нангин уялга—таряа тушаалгые таһалгаряагүйгөөр эмхидхэжэ байна. Тэдэ түрүү колхозуудай тоодо Баргажанай аймагай Кировой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Бубеев) оролсоно. Энэ найрамдалай стахановска вахтада жагсаһан энэ колхозой гэшүүд хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэнтээ болзорһоо урид тушааха гэһэн уялгаа бэелүүлэн, таряа тушааха августовско графигаа болзорһоо арбан хоног урид, 121 процент дүүргэбэ. Тэрэшэлэн августовско графигаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байһан колхозуудай тоо һаядаа олошорбо.

Гэбэшье, бүхы республика соо абаад үзэхэдэ, таряа хуряалга тэжээгай нобшоор ябуулагдажа, гүрэндэ тушаалгын августовско графигай дүүргэлтэ таһалдажа байна. һүүлэй гурбан табан хоногой графигые оройдоо гүрбэн аймаг (Баргажанай, Курумканай, Прибайкальска) дүүргэв. Тиихэдэ үлөөһэн аймагууд хуряалгада ороһоноо хойшо таряа тушаалгын графигые нэгэшье удаа дүүргэгүй байха юм. Гадна, Закаменай аймагай мүнөө хүрэтэр шэнэ ургасһаа тэнтэршье таряа тушаагаагүй байна. Мүн тариганажал эрхилэдэг Бичурын, Мухаршэбэрэй, Тарбагатайн ба бусад аймагуудай колхозууд һүүлэй үедэ тушаалгын түсые нилээд шангадхаха дүүрэн шадхаха байһан аад, тэрэнээ хэгэргэжэ шадаагүй. Тэрэшэлэн Сэлэнгын аймаг һүүлэй табан хоног соо тоодоошье таряа тушаагаагүй.

Таряа бэлэдхэлгын хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһан шалтагааны юуб гэхэдэ, олон аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай, МТС, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд «ургаса үшөө эдешээдүй, хура бороо ородог» гэхэ мэтын шалтагаануудые урасаад, хуряалгые гэдэргэнь татаа, гүрэндэ тушаалгые һаатуулжа, хэтэрхэдээ, зарим аймагуудта байһан комбайнууд ба хулгын бусад машинануудаяр үнөө хүрэтэр поли дээрэ хүсэд иэглэгдээгүй байха юм. Мүн хурамшарилжэшье байһан машинауудай олонхи ушарта дүүрэн хүсөө иэ ашаглагданагүй, энэ хадаа хуряалгын удааруулагдажа байһан гол шалтагаануудай нэгэн болоно.

«1950 ондо ургаса хуряалгые хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ үнэгэрэхэ тухай» тогтоол соогоо СССР-эй Министр Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитет хадаа хуряалгые богонихон болзор соо гээлтэгүйгөөр үнгэргэлгые, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын гүрэнэй түсэбые саг соонь дүүргэлгые партийна, советскэ, хүдөө ажахын, бэлэдхэлгын органуудай, колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдэй шухалын шухала зорилго болгожо табина. Энээнние хүндэтэйгөөр бэелүүлхын түлөө мүнөө колхозууд ба МТС-үүдэй бүхы хүсые элсүүлхэ шухала. Түбхын түрүүндэ комбайнууд ба хуряалгын бүхы машинануудые дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха, таряа хатаалга, сэбэрлэлгые түхэрэн сүүдхэ соо эмхидхэжэ, гүрэндэ таһалгаряагүйгөөр тушааха хэрэгтэй. Зарим аймагуудай колхозууд хадаһан таряагаа хатаан, сэбэрлэнгүй олон хоноѓто ток дээгүүрэ хэбтүүлнэ гэһэн мэдээсэлнууд абтана. Иимэ ябадалда эсэс табиха хэрэгтэй. Бэлэн таряагаа бэлэдхэлэй пунктда абаашангүй, неэжэ даража байха гэшэ гүрэндэ тушаалгые һаатуулжа байһан ябадал гэжэ сэгнэгдэхэ ёһотой.

Таряа тушаалгые түргэнөөр дүүргэлгэдэ бэлэдхэлэй органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй үүргэ тон ехэ. Тэдэнэр колхозуудай асарһан таряа зүбөөр хэмжэжэ, минуташье һаатуулангүй, саг болзор соонь тушаан абаха ёһотой. Гадна, бэлэдхэлэй пунктнуудай дэргэдэ шэнгүүр, таряанай шанарые шалгаха хэрэгсэлнүүдые, сушилкануудые, таряа сэбэрлэхэ машинануудые заатагүй байлгаха шухала. Эдэ мэтын хэрэгсэлнүүдэй дутамаг байһан дээрэһээ урда жэлнүүдтэ зарим бэлэдхэлэй пунктнууд таряа тушаалгын колхозниуудые үни удаан һаатуулдаг байгаа. Мүнөө иимэ ябадалые дабтажа огто болохогүй.

Колхозуудай ба МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудай зорилго хадаа таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалгые болзорһоо урид дүүргэхын түлөө колхознигууд болон механизаторнуудай дунда социалистическэ мурысөө үшөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, лекци, элидхэлнүүдые үнгэргэхэ, түрүүшүүлэй дуршалые бүгэдын шадабари болгохо ябадал болоно. Тинхэдэ хүн бүхэнэй абаһан уялгануудаа дүүргэлгэдэнь үдэр бүри түһалха, ажалай бүтээсэ ба шанарые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэхэ шухала.

Нютагуудтахи партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд хадаа хуряалгые эрид хурдадхажа, таряа хатаалга, сэбэрлэлгые хаа хаанагүй түхэрэн сүүдхэ соо эмхидхэлгые туйлажа, гүрэндэ тушааха график колхоз бүридэ заатагүй дүүргэлтэ хангаха ёһотой.

Гүрэнэйгөө урдахи нангин уялга—таряа тушаалгаа саг болзор соонь дүүргэжэ, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам ехэ болгохо гэшэ республикын партийна, советскэ, хүдөө ажахын, бэлэдхэлэй органуудай, колхозуудай хүндэтэй уялга мүн.

Республикын түрүү предприятинууд Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ

Республикын промышленна предприятинууд бүридэ ба транспорт дээрэ ажалай дабжалта улам ехэ өршэжэ байна. Предприятинуудай, транспортын олон тоото коллективүүд эб найрамдалай стахановска вахтада жагсажа, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам арбидхахын түлөө эрхимээр тэмсэжэ байна.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюро тогтоолоор 1950 оной июль һарын ажалай һайнаар хүдэлмэрилһэн Ленинэй ордонто паровозо-вагонно завод, Ленинэй ордонто паровозо-вагонно заводой ТЭЦ, механизацияй комбинат, ГалутаНурай рудоуправлени, БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрика, Батогольско рудник, «Бурмонголлес» трестын Хандагатайн леспромхоз, ликероводочно завод, «Байкалгосрыбтрестын Нижне-Ангарска рыбокомбинат, «Бурмонголлес» трестын Улан-Удын модоной завод, Зүүн Сибириин түмэр замай 3-дахи отделениин 14-дэхи дистанци, Зүүн Сибириин түмэр замай 3-дахи отделениин 7-дохи дистанци, Зүүн Сибириин түмэр замай 3-дахи отделенини Наушки станци, махоркын фабрика, БМАССР-эй нютагай промышленностиин Министерствын мебельнэ фабрика, БМАССР-эй нютагай промышленностиин Министерствын Улан-Удын горпромкомбинат, БМАССР-эй нютагай промышленностиин Министерствын Железнодорожно районой промкомбинат, БМАССР-эй нютагай промышленностиин Министерствын һэеы даралгын фабрика, БМАССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин гүрэнэй пивын завод, БМАССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин Унэгэтэйн плодо-овощно завод, БМАССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин Ехэ-Куналейн тээрмэ ба бусад дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Ростовско областиин колхозууд ба совхозууд таряа тушааха гүрэнэй түсэбые (кукурузагүйгөөр) болзорһоонь урид дүүргэбэ, тэрэ тоодо шэнисэ тушааха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэв гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. Тэрэшэлэн тоһото культура—горчица тушааха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэбэ.

МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн сүйдүүлгэ гүрэндэ колхозуудай таряа тушаалга үргэлжэлһээр.

Танай заабаринуудые бэелүүлэн, областиин колхозууд ба совхозууд 1951 оной ургасада хэрэгтэй намарай ба хабарай тарилгын үрэнүүдээр өөһэдыгөө хангаба. Энэ жэлдэ областимнай колхознигууд ажалта үдэрнүүдтэе үнгэргэжэ жэлнүүдэйхиһээ үлүү ехэ таряа абажа байна.

Областиин колхозууд ба совхозууд ургаса хуряажа ба таряа бэлэдхэжэ байхадаа, нингэ тэжээлэй бата бэхи база байгуулха зорилгоор, 300 мянган гектар талмайн һолоомын узуур дээрэ малай тэжээлдэ зорюулан тарилга хэһэн, 117 мянган гектар дээрэхи ногоое үбһэн болгон сабшаһан ба үнгэргэжэ жэлэйхиһээ 91 мянган тонно үлүү ехэ силос бэлэдхэһэн байна. Тэжээл бэлэдхэлгэ үргэлжэлһөөр.

Областиин колхозууд болон совхозууд наран сэсэг ба кукуруза хуряалые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ, эдэ культуранудые тушаалгаар гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые саг соонь дүүргэлгэдэ бэлэдхэжэ байна. Область дотор намарай культуранудые тарилга, намарай ба хара парнуудые халалга ябуулагдана.

Доной ажалшад гүрэнэйгөө урдахи уялгануудые саашадаашье нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байна гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танние колхознигууд ба колхозниицанууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд найдуулна.

ВКП(б)-гэй Ростовско обкомой Секретарь П. ПАСТУШЕНКО.
Ростовско областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй исполкомой Түрүүлэгшэ Г. ДОБРЫНИН.
Бэлэдхэлэй Министерствын Ростовско областьдохи Түлөөлэгшэ И. ВОСТОКОВ.
Ростовско областиин хүдөө ажахын Управлениин Начальник И. ДОРОФЕЕВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Украинска ССР-эй Николаевска областиин колхознигууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэришэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болбол хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда эльгэнһэн бэшэг соохи социалистическэ уялгануудаа бэелүүлэн, таряа тушааха гүрэнэй түсэбые (кукурузагүйгөөр) эрхим шанартай таряагаар болзорһоонь урид дүүргэбэ. Шэнисэ тушааха түсэб 118 процент дүүргэгдэв. Үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 2 миллион 900 мянган пуд таряан, мүн 9 миллион 450 мянган пуд шэнисэ үлүү ехээр бэлэдхэгдэбэ.

МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө натуро түлбэриин тоосоогоор гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Областиин колхозууд болон совхозууд намарай ба хабарай культуранудай үрэнүүдые бүрин хаагаа.

Николаевска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд кукуруза, наран сэсэг ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, намарай культуранудай тарилгые, намарай ба хара пар хахалалгые эрхим шанартайгаар үнгэргэжэ, 1951 ондо хүдөө ажахын бүхы культуранудһаа үндэр ургаса абаха бата бэхи үндэһэ һуури табиха байна гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танние найдуулнабди.

Украинын КП(б)-гэй Николаевска обкомой Секретарь А. МАЛЕНКИН.
Николаевска областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй исполкомой Түрүүлэгшэ М. СИВОЛАП.
Бэлэдхэлэй Министерствын Николаевска областьдохи Түлөөлэгшэ В. ПАВЛЮЧЕНКО.
Николаевска областиин хүдөө ажахын Управлениин Начальник В. ЦИШЕЙКО.

УҺАЛУУРИИН ШЭНЭ СИСТЕМЭДЭ ОРОХО ТУХАЙ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ТОГТООЛЫЕ РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗНИГУУД БА МТС-үүдэй ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД ХАЛУУНААР ҺАЙШААНА

Баяртайгаар угтаба

Иволгын аймагай колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд уһалууриин шэнэ системэдэ орохо тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые угаа ехэ баяртайгаар зүбшөөн хэлэсэжэ, нэгэн һанаагаар һайшаанад.

«Авангард» колхоздо тус тогтоолые зүбшөн хэлэлгэ эмхидхэгдэв. Эндэ Иволгын МТС-эй тракторна бригадын бригадир Иннокентий Каленых гэгшэ иигэжэ хэлэбэ:

—Правительствын шэнэ тогтоол хадаа агуухэ Сталин багшын колхозно тарияашад тухай үдэр бүри халуун оролдолго гаргажа байдагынь үшөө дахин гэршээлнэ. Колхозууд тус тогтоолые хэрэг дээрэ бэелүүлжэ, уһалууриин шэнэ системэдэ орожо, хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые үшөө үргэнөөр механизацилха ёһотой. Бидэ механизаторнуудай зорилго хадаа уһалууриин шэнэ системэдэ оролгодонь колхозуудта саг үргэлжэ түһалха ябадал болоно.

Социалистическэ Ажалай Герой, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Б. Тугутов иигэжэ хэлэнэ:

—Манай колхоз уһалагдадаг газараа улам бүри үргэдхэжэ аргатайшье һаа, тэрэнээ хэрэглэжэ шададагүй байгаа. Мүнөө правительствын энэ түүхэтэ тогтоолтой танилсаад байхадаа, манай артелиин колхознигууд уһалууриин шэнэ системэдэ орожо, ургасаа бүри дээшэлүүлхэ байна.

Тус аймагай колхозуудта правительствын энэ тогтоолые зүбшөн хэлэлгэ үргэлжэлһээр. Хэдэн олон агитаторнууд колхознигуудта энэ тогтоолые түнэгэлгэөөр ойлгуулжа байна.

Ургасые дээшэлүүлхэ шухала нүхэсэл

«Уһалагдадаг газарые бүрин хүсэдөөр хэрэглэхын ба хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые механизацилха ябадалые һайжаруулхын зорилгоор уһалууриин шэнэ системэдэ орохо тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол хадаа газартаранангай культурые улам дээшэлүүлхэ, үндэр баян ургаса туйлаха ябадалай шухала нүхэсэл мүн. Манай Бурят-Монголой колхозуудай правительствын энэ тогтоолоор эрилтын ёһоор уһалууриин системэнүүдые хэрэглэжэ байхадаа тарянанайгаа талмайе үшөө ехээр үргэдхэхэ, мүн үбһэ, ногооной ургасые хэдэн дахин дээшэлүүлхэ аргатай болохо байна.

Республикын колхозууд хэдэн мянгаад гектар уһалагдадаг газартай байбашье, урда жэлнүүдтэ үндэр ургаса хуряажа шададаггүй һэн. Ушарынь хадаа уһалууриин системэнүүд буруугаар хэрэглэгдэдэг байгаа. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түүхэтэ тогтоол хадаа уһалууриин системэнүүдые саг зуурын болохо зам колхозуудта тодоор заажа үгөө. Энэ хадаа полинууд дээгүүр механизацие үргэнөөр хэрэглэхэ дүүрэн арга олгоно. Тиимэд хадань, республикын колхознигууд, МТС болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд правительствын энэ тогтоолые бүрин найдуулна.

Бидэнэрэй—хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй зорилго хадаа тус тогтоолые колхознигуудта гүнзэгыгөөр ойлгуулха ба тэрэнэй дүүргэлтые бодотоор бэелүүлхэ ябадал болоно.

И. Тимошин, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын агроном.

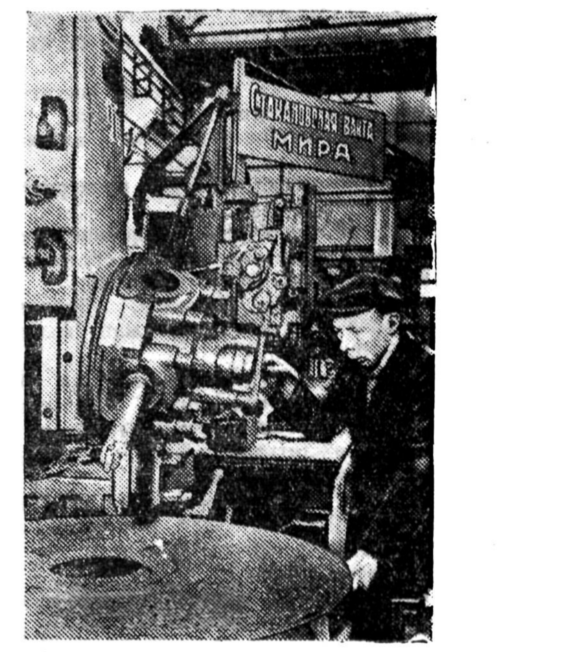
Сталинска халуун анхарал

Манай артелиин гэшүүд «Уһалагдадаг газарые бүрин хүсэдөөр хэрэглэхын ба хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые механизацилха ябадалые һайжаруулхын зорилгоор уһалууриин шэнэ системэдэ орохо тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые угаа ехэ баяртайгаар угтаба.

Колхознай һаяхан томо болгогдоһон байна. Тэрээнтэй хамта, тарилгын ба сабшалангай талмайнууд нилээд ехэ болоо. Иигээд байхада уһалууриин газарые бүрин хүсэдөөр хэрэглэхэ ба хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые механизацилха ябадалые һайжаруулха гэшэ манай эгээл шухала зорилго болобо.

Сталинска халуун анхаралаар хүрэлэгдэһэн манай артелиин гэшүүд правительствын энэ тогтоолые халуунаар угтажа, бүрин һайшаагаад, уһалууриин шэнэ системэдэ орожо, колхозно ажахыгаа улам саашадань хүгжөөхэ гэжэ нэгэн һаналтайгаар мэдүүлбэд.

Д. Цыдыпов, Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Латвийска ССР. Рижскэ судно засварилгын—судно байгуулалгын заводой коллектив эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаа. Хабсаралгын цехын токарь Б. Я. Бирзе гэгшэ табанжэлэй эхилһэнһээ хойшо 11 жэлэй нормо үлүүлэн дүүргэв. Эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, хэдэн станогууд дээрэ хүдэлмэрилжэ гүрба, халаанайгаа нормые 200 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Б. Я. Бирзе ажаллажа байна. ТАСС-эй фотохроника.

ШАХТЁРОЙ ҮДЭРЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Түсэбһөө гадуур хэдэн эшелон нүүрһэн

ТУЛА. августын 22. (ТАСС). Тульска горнягууд мүнөө үйлэдбэриин тон ехэ илалта туйлаба. «Красногвардеецуголь» трест, удаань «Скуратовуголь» ба «Болоховуголь» гэжэ үшөө хоёр трест түлишэ малтан абаха найман һарынгаа түсэбые болзорһоонь юһэн хоног урид дүүргэбэ. Тиин оромнай түсэбһөө гадуур малтагдаһан хэдэн арбаад эшелон нүүрһэ абаба.

Болоховско горнягууд найман һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид гүйсэдхэжэ, шахтёрой Үдэрэй хүндэлэлдэ абаһан социалистическэ уялгаа хоёр хахад дахин үлүүлэн дүүргэбэ. «Скуратовуголь» трестын горнягууд түсэбһөө гадуур хэдэн арбаад эшелон нүүрһэ орондоо үгөө. Тэдэнэр долоон һара соо 1.621.000 түхэригэй арбилалта түсэбһөө гадуур хэһэн байна.

Энэ трестын № 9 шахтын горнягууд ехэ амжалтануудые туйлаба. Эдэнэр жэлэй эхинһээ хойшо 30 мянга шахуу тонно нүүрһэ түсэбһөө гадуур үгэһэн байна. Социалистическэ Ажалай Герой Василий Пашкевичын участогой коллектив мурысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тус участок энэ һарын эхинһээ хойшо 2 мянга үлүүтэй тонно нүүрһэ түсэбһөө гадуур үгөө. Нүхэр Майоровой комбайнова участок шахтада горно техникые хэрэглэлгын эрхим жэшээ харуулна. Нүхэд Ковалев ба Рыбаковой бригаданууд ВОМ-2 комбайнаар халаан соогоо тус бүрин 150—170 тонно нүүрһэ малтана. Участогуудын зарим үдэрнүүдтэ 600 тонно хүрэтэр нүүрһэ малтан абажа, комбинат соогоо эрхимлэбэ.

Тульска горнягууд шахтёрой Үдэрые үйлэдбэриин ехэ амжалтануудаар угтахань. «Тулауголь» комбинат 21 һарын турша соо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг барижа ябана. Мүнөө бүхы трестнүүдынь үйлэдбэриингөө даалгабарые үдэр бүри үлүүлэн дүүргэнэ.

Туркмениин һургуулинууд һуралсалай жэлэй урда тээ

АШХАБАД, Туркменскэ ССР-эй городууд ба тосхонуудаар һуралсалай жэлдэ бэлэдхэл эршэмтэйгээр ябуулагдажа байна. Ашхабадта 10 шэнэ дунда һургуулинуудай барилга дүүрэв. Чарджоуда долоон жэлэй һургуули баригдаа.

Республика соо эхин, долоонжэлэй ба дунда 18 һургуули шэнээр нээгдэхэнь. 1500 залуу багшанар — педагогическа училищинуудые, багшанарай ба педагогическа институдуудые дүүргэгшэд — һургуулинуудта ороо байна.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан партиин, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, нийтын организацинууд ба хилын саанахи элдэб ниүрнүүдһээ И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд оробой байна.

Олон улаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Колхозуудые хүтэлбэрилхэ кадрнуудые бэлэдхэлгын Черниговскэ гүрэнэй һургуулиин һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Алма-Атинскэ юридическэ институдай профессорско-багшанарай состав, студентнүүд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ставропольско хизаарай прокуратурын хүдэлмэрилэгшэд;

Саратовско юридическэ академиин профессорско-багшанарай состав, студентнүүд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Великолукскэ областиин, Торопецкэ районой Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой колхозниигууд;

Украинскэ ССР-эй наукануудай Академиин искусствоведениин, фольклорой ба этнографиин институдай ба экономикын институдай научна хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Улаан Армиин нэрэмжэтэ Кубанскэ медицинскэ институдай багшанар, студентнүүд ба албахаагшад;

Томско областиин, Васюганскэ районой, Майскэ сельсоведэй колхозниигууд ба интеллигентнэр;

Горьковско областиин, Курмышка районой «Умелый труд» гэжэ колхозой колхозниигууд;

Азербайджанскэ ССР-эй Зангеланскэ районой «Правда» гэжэ колхозой колхозниигууд;

Курскэ областиин Грайворонско районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозниигууд;

Ханты-Мансийскэ худөө ажахын һургуулиин һурагшад ба багшанар;

Ковельскэ түмэрзамай управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Урда зүгэй түмэрзамай Основа станциин Куйбышевай нэрэмжэтэ вагоно депогой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Урда зүгэй түмэрзамай Харьков-Товарна станциин түмэрзамайхид;

Брест-Литовско түмэрзамай Управлениин хүдэлмэрилэгшэд;

Тюменскэ областиин Казанскэ МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Брестскэ областиин Малоритскэ МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

«Хакассуголь» трестын № 3 шахтын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Хакасскэ автономно областиин Баградскэ районой Бородинскэ үйлдэрэ малай совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшадай коллектив;

Красноярскэ хизаарай Уярскэ районой, керамическэ заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Киевскэ № 1 автоматическа-хилэмэнэй совхозой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Киевскэ ой модоной ажахын институдай студентнүүд, профессорнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Николаевскэ областиин Ново-Бутскэ педагогическэ училищиин багшанар, һурагшад ба албахаагшад;

Курскэ областиин Обоянскэ библиотечнэ техникумэй багшанар ба һурагшад;

Камчатскэ областной драматическэ театрын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Нахичеванскэ винтрестын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшадай коллектив;

Белорусскэ ССР-эй хүнгэн промышленностиин Министерствын хүдэлмэрилэгшэд;

Белорусскэ ССР-эй нютагай түлишын промышленностиин Министерствын ба БССР-эй наукануудай Академиин торфын Институдай хүдэлмэрилэгшэд;

Профсоюзуудай Мордовско областной Совет;

Курскэ ликеро-архиин заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Новосибирскэ областиин Евсинскэ МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Уфимскэ түмэрзамай Тавдинаново станциин № 40 түмэрзамай һургуулиин багшанар, һурагшад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Улан-Удэ городой № 110 һургуулиин 4-дэхи классай һурагшад;

Ташкентскэ финансово-экономическэ институдай профессорнууд, багшанар, студентнүүд ба албахаагшад;

Азербайджанскэ ССР-эй гидрометалбанай Управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Свердловско областиин Талицкэ лесхоз ба лесничествын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Воронежско областиин Острогожско педагогическэ училищиин багшанар, һурагшад, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Молдавскэ ССР-эй гүрэнэй хиналтын Министерствын хүдэлмэрилэгшэд;

Минскэ областиин Руденскэ районой Шацкэ МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Актюбинскэ городой предприятиин хүтэлбэрилэгшэд ба стахановецууд, профсоюзна эдэбхитэдэй хамтын суглаан;

Ворошиловградскэ областной санитарно-эпидемиологическэ станциин хүдэлмэрилэгшэд;

Хойто-Кавказскэ түмэрзамай Хапры станциин түмэрзамайхид;

Маймаксанскэ центральна заһабарилгын мастерскойн хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Новочеркасскэ гүрэнэй багшанарай институдай багшанар, студентнүүд ба албахаагшад;

Афганистанда байгаа советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Московско архитектурна институдай профессорнууд, студентнүүд, аспирантнууд ба албахаагшад;

Енисейскэ багшанарай институдай студентнэр, багшанар ба албахаагшадай коллектив;

Подольско индустриальна техникумэй һурагшад ба багшанар болон хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд ба курсантнууд;

Италида байгаа советскэ посольствын ба торгпредствын хүдэлмэрилэгшэд;

Австрида байгаа СССР-эй посольствын сотрудниигууд;

Бауманай нэрэмжэтэ Казанскэ гүрэнэй ветеринарна институдай студентнэр, научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ашхабад городой партиин, советскэ ба олониитын организацинуудай баярай суглаан;

Свердловско худөө ажахын институдай профессорско-багшанарай состав, студентнэр ба албахаагшад;

Славянскэ түмэрзамай узелай хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Волынскэ областиин Владимир-Волынскэ районой, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозниигууд;

Кировоградскэ областиин Златопольско районой, Коминтернын нэрэмжэтэ колхозой колхозниигууд;

Пензенскэ областиин Вадинскэ районой, «Знамя труда» колхозой колхозниигууд;

Счетно-аналитическэ машинын Рязанскэ заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Курскэ областиин ба Курск городой научна медицинскэ обществын врачууд;

Краснодарскэ краевой научно-шэнжэлэлгын туберкулезно институдай сотрудниигууд;

(*Үргэлжэлэлынь хожом гараха*).

Шэнэ комсомольско организаци

Һаяхан Мухаршэбэрэй аймагай «Большевик» ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд нэгэдэжэ, «Коммунизм» гэжэ томодхогдоһон колхоз болобо.

Колхозуудай нэгэдүүлэглэһэнэй һүүлээр ВЛКСМ-эй айком хадаа «Коммунизм» колхозой комсомольско суглаа үнгэргэһэн байна.

Энэ комсомольско суглаан ехэ эдэбхитэйгээр үнгэрөө. Колхозойнгоо ажахын ба культурно-**политическэ хүдэлмэрие хайшан гэжэ** һайнаар ябуулха тушаа тэдэнэр үнэн зүрхэнһөө хэлсэбэд.

Таряа хуряалга дээрэ комсо**молецуудай зорилгонууд** тухай **колхозой түрүүлэгшэ** нүхэр Я. Ерофеев үгэ хэлэбэ. Колхозой **хүдэлмэриин амжалтанууд** комсомолецуудай агитационно-политическэ хүдэлмэриһөө нилээд дулдыдаха байна гэжэ тэрэ зааба.

Суглаан дээрэ эрхим машинист нүхэр У. Оленников үгэ хэлэхэдээ, халаанай моридоор ажаллажа, үдэр бүри 10 гектар таряа сабшахыень комсомолецуудые уряалба. Тиин энэ комсомолецын уряае суглаанда хабаадагшад булта һайшааһан байна.

Тус организациин комитедтэ 5 комсомолецууд ба комсомольско организациин секретаряар нүхэр Л. Мурзина һунгагдаба. Мүнөө организацинь 32 гэшүүдһээ бүридэнэ. Тиимэһээ тэдэнэр колхозой үйлэдбэриин бүхы участогууд дээрэ ажаллаха байна.

П. Демин.

Комсомолецын үнэтэ үүсхэл

Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой комсомолец нүхэр Ульян Оленников гэгшэ **халаанай моридоор часай графигай ёһоор ажаллажа, үдэр бүри 10 гектар таряа эрхим шанартайгаар хадахаб гэһэн уялга абаа. Тэрэ хадаа тус жэшээеынь дэмжэхые уряалан аймагай бүхы машинистнуудта хандаба.**

ВЛКСМ-эй Обком машинист **Оленниковэй** энэ үүсхэлые һай**шаажа, тэрээнэй уряае машинистнуудай дунда дэлгэрүүлхые** ВЛКСМ-эй айкомууд, колхозууд ба совхозуудай комсомольско организацинуудые уялгалаа.

Оленниковэй үүсхэлые дэмжэн, Кабанскын аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой машинист-комсомолец нүхэр Воробьев часай графигаар ажаллажа, халаанай моридоор нормоёо үдэр бүри 150 процент дүүргэхэб гэһэн уялга абаба.

Л. Герасимова,
ВЛКСМ-эй Обкомой худөө ажахын таһагай инструктор.

Сомоной Советүүдэй хүдэлмэри һайжаруулха

Мухаршэбэрэй аймагай зарим сомоной Советүүд эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэридэ анхаралаа багаар **хандуулна.** Советэйнгээ **сесси удаан саг соо зарлаагүй** байжа, эдэ сомсоведүүд олониитэтэй **барисаагаа һуларуулһан** байна. Жэшээлхэдэ, Зангинай худөөгэй Совет (түрүүлэгшэнь нүхэр Смолин) һүүлшын 7 һара соо орой**доол 2 дахин сесси үнгэргөө.** Мүн Суулгын (**түрүүлэгшэнь** нүхэр Цыбикжапов) 4 сесси, Сутайн 3 сесси үнгэргэбэ.

Тиин Сутайн худөөгэй Советтэ эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэриин мууса табигдаһан тухай аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ хэлсэгдэһэн байна. Гүйсэдком хадаа **дутуу дутагдалнуудаа хайшан гээд усадхаха тухайнь Советэй** түрүүлэгшэ нүхэр Сучковто зохистой заабари үгэһэн юм. Зүгөөр нүхэр **Сучков Советэйнгээ хүдэлмэридэ депутадуудые эдэбхитэйгээр** хабаадуулха, арадай ажахые удари**даха үүргэеэ бодотоор бэелүүлнэгүй. Сессинүүд саг соогоо зарлагдадаггүй байһаар.** Советэй зүбшэхэ асуудалнууд тон үсөөн **байдаг ба тэдэнь** халирхайгаар **хэлсэгдэдэг.**

Саг соогоо сессинүүдэй болодоггүй ба шухала шухала асуудалнуудые бодото һайнаар хэлсэдэг**гүй байһанһаа депутадууд Советэй** ажал-ябуулгада хүсэд эдэбхитэйгээр хабааданагүй. Советүүдэй хүдэлмэри һайжаруулха хэрэгтэ саг-үргэлжын комиссинууд горьтойхон туһа нүлөө хэхэ ёһотой юм. Теэд, эдэ комиссинууд хаанашье хүдэлмэрилдэггүй, аймсоведэй гүйсэдкомшье тэдэнэй хүдэлмэри ударидадаггүй байха юм. Гансал эдэбхитэдэй туһаламжаар Советүүд хадаа ажалшадай культурна ба ажахын эрилтэнүүдые хангаха, ажал-ябуулгаяа эмхитэй һайнаар ябуулха аргатай байдаг. Зүгөөр, зарим гүйсэдкомууд эдэбхитэдые мүнөө болотор тооногүй.

Гадна, советскэ хүтэлбэрилхы органуудай тогтоолнуудые саг соонь гүйсэдхэхэ ба дүүргэлтыень хинаха гээшэ нютагай Советүүдэй ажал-ябуулгын шухала хубинь болоно.

Тогтоолнуудые дүүргэлгын хиналта зүбөөр табижа, Советэй ажал-ябуулгада эдэбхитэдые үргэнөөр хабаадуулха тон шухала. **Мүн** ажахын ба культурна байгуулалтын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ **ажалшадай** бүхы хүсэ зоригые хандуулан хүтэлбэрилхэ гээшэ нютагай Советүүдэй шухала зорилго болоно.

К. Максимов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: № 1 түмэр замай училищиин модошо дархашуулай группада һурадаг отличник Виктор Мякишиев мастерской соо хүдэлмэрилжэ байна (зүүн гар таладань). Тэрэнэй уралан дархалһан комод

ажалай резервнүүдэй системын һургуулинуудай ба училищинуудай ... чествын республиканска... харалгада табигдаад байна.

Е. Кондратьевай фото.

ЗАЛУУШУУЛ МЭРГЭЖЭЛТЭД БОЛОХЫЕ ХҮСЭНЭ

Манай республикын худөөгэй ба городой олон тоото залуушуул ажалай резервын һургуулинуудта һуража, элдэб мэргэжэл шудалаад, фабрика ба заводуудта, мүн бусадшье предприятинуудта хүдэлмэрилнэ. Тус һургуулинуудта һуража, мэргэжэл олохые хүсэгшэдэй тоо жэл ерэхэ бүри улам олошорно.

Улан-Удын № 2 ремесленнэ училищида мүнөө урда жэлнүүдэйхиһээ бүришье олон залуушуул һурахые хүсэнэ. Шэнэ һурагшадые абалгада бэлэдхэл эндэ үнинэй эхилэнхэй.

Тус училищида һурагшадые абалгада зорюулагдаһан ниитын эстафетэ городто эмхидхэгдэжэ, олон залуушуул хабаадалсаа. Һурагшадай хэһэн элдэб детальнууд, инструментнүүд болон бусадшье хэрэгсэлнүүдые харуулха выставкэ эмхидхэгдээ. Мүн спортивна элдэб мүрысөөнүүдтэ хабаадан, түрүү һууринуудые эзэлжэ абаһан грамотанууд энэ выставкэ дээрэ харуулагдаа. Эдэ хэмжээ-ябуулганууд өөрынгөө үрые шэнэ һуралсалай эхилхэ болоод байхада эли тодоор харуулба.

Түсэбэй ёһоор училищида 100 хүн энэ жэлдэ абтахаар хараалагданхай. Мүнөө үедэ 160 хүнүүдһээ мэдүүлгэнүүд ороод байна. «Тиимэһээ конкурсна абалга хэхэ баатай болообди» гэжэ тус училищиин директор нүхэр Шабан хөөрэнэ. 4—5 класс дүүргэһэн гү, али зариманиинь эхиншье һургуулигүй залуушуул үнгэрэһэн жэлнүүдтэ училищида ерэдэг байгаа. Энэ жэлэй набороор юрэнхыдөө 6—7 класс, мүн 9 класс дүүргэһэн хүнүүд олон ерээ. Энэ хадаа манай залуушуулай эрдэм болбосоролоо саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ байдагые гэршэлнэ.

Эндэ һурагшад мэргэжэл шудалхаһаа гадна, мүн ондоошье предмедүүдые үзэхэ юм. Тэрэ шэлэн юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхые хүсэгшэдтэ хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын һургуулинуудта һураха арга боломжонууд олгогдоно. Училищида һурахынгаа хажуугаар бусад һургуулинуудые дүүргэжэ, дунда эрдэмтэй болоод, мүнөө институдуудта һуража байһан хүнүүд олон.

Училищида һурахаяа хүсэгшэд хадаа эрхим һайнаар һуража үндэр мэргэжэлтэд болохые ... сэнэбди гэжэ мэдүүлгэнүүд ... гоо бэшэнэ. Шэнэ һурагшадые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын тула, шэнэ һуралсалай жэлдэ бэлэдхэл эндэ эдэбхитэйгээр ябуулагдажа байна. Һуралсалай байшанда капитальна заһабари хэгдэжэ дүүргэгдээ. Һурагшадай байха байра заһабарилагдажа, һаяын үдэрнүүдтэ бэлэн болохонь. Мүн һурагшадай практикаяа хэхэ цехүүд заһабарилагданхай.

Б. Дондоков.

Дутуунуудые элирүүлэн шүүмжэлбэ

ЯРУУНА. Һаяхан эндэ һургуулинуудые даагшадай ба директорнүүдэй зүблөөн һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл тухай асуудалтайгаар үнгэрбэ.

Тэндэ хабаадагшад Сосново-Озерскын, Погромнын, Үлдиргын һургуулинуудай хангалтагүй хүдэлмэрие шүүмжэлбэ. Зарим багшанар мүнөө хүрэтэр гэр байраар хангагдаагүй байһаар. Погромнын долоон жэлэй һургуулиин һуралсалай таһагые даагша нүхэр ...ханчеев мүнөө жэлдэ хэды һурагшадые табадахи класста абаха байһан тухайгаа мэдээгүй байшоо.

Тус зүблөөндэ ВКП(б)-гэй аймой секретарь нүхэр Семенов, аймаг гүйсэдкомой түрүүлэгшын ... логшо нүхэр Цыдыпов гэгшэ хабаадалсаа.

Д. Ширабон.

Простой хүнүүдэй үгэ

«Хүн түрэлтэниие гутамшаг ябадалһаа, богоолшолгоһоо ба хюдалгаһаа абархын тулада Советскэ гүрэн алта бэшэ, харин шуһаяа үгэһэн байна. Эгээл үнэтэй сэнгээр — шуһаараа ба хүүгэдэйнгээ ами наһаар, — манай орон бүхэдэлхэйдэ амилха эрхэ олгоо».

Инаг Эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай, жаргалтай байхын түлөө, фашистска дарлалтаһаа Баруун Европын арадуудые сүлөөлхын түлөө залуу наһануудаа үгэһэн, Советскэ Союзай хоёр Геройнуудай эхэ Любовь Космодемьянская болбол һаяхан хэблэгдэһэн «Зоя ба Шура тухай повесть» соогоо тиигэжэ бэшэнэ.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедтэ нүхэр Космодемьянскаягай гайхамшаг, зүрхэ хүдэлгэмэ үгэнүүдые хэлэһыень шагнаһанаа һананабди.

Комитедтэ хүдэлмэриин үдэрһая эхилээд байба. Манай ороной зүг бүхэнһөө нэгэ үдэрэй турша соо ородог бэшэгүүдэй заримыень лэ багтааха пампагар зузаан сүүмхэтэй почтальон хамагһаа түрүүн ерэбэ. Тэндэ хүдэлмэрилдэг эхэнэрэй шэнэ корреспонденци уншахаяа абхатайнь сасуу, наһажаал эхэнэр таһалга руунь аалиханаар оробо.

— Хүлисэгты. Би, магад, тусхайта бэшэ хүндөө хандана гүб. Тиигээ һаа Стокгольмско Уряада хаана гараа табиха гээшэбиб, хэлэжэ үгыт. Минии хүршэнэр бүгэдөөрэн эмхи зургаануудтаа гар табяа, теэд гэрэй эзэн эхэнэр, намда хэншье ерээтүй. Би хабаадангүй үлэжэ шадахагүй байнаб, — гэбэ.

Тиин, «Эб найрамдалай түлөө хүдэлөөе дэмжэхэ тон шухала»— гэжэ хэдэн дахин дабтаба. Дэлхэйн хоёрдохи дайнда хүбүүгээ гээжэ, эхын хүшэр гашуудалнуудые үзэһэн тухайдаа, шэнэ алалсаа бэлэдхэжэ байһан бузар нохосуудые бүхы ойн ухаанһаа зэбүүрхэдэг тухайдаа тэрэ эхэнэр хөөрэбэ.

— Минии гартабилга далайда дуһал мэтэ гэжэ мэдэнэб. Теэд, оломиллионно советскэ арадай гартабилтанууд хадаа дай үүдхэгшэ золигуудые хахааха океан болоно. Бидэнэр — агууехэ хүсэн байнабди, бидэнэртэй агууехэ Сталин ябалсана!

Хуудаһан дээрэ өөрынтөө фамилиие шанга гараар «Михайлова» гэжэ бэшэһэнэй удаа, «баяртай» гэжэ хэлээд, таһалгаһаа гараа һэн.

Дайнай жэлнүүдтэ үхибүүдээ алдаһан эхэнүүд, эб найрамдалай вахтада жагсаад, шэн зоригто ажалай үльгэр жэшээ харуулжа байһан стахановецууд, оронойнгоо городууд ба тосхонуудта практикада гараһан студентнүүд, гражданска дайнда хабаадагшад, эрдэмтэд ба пенсионернүүд, һурагшад ба колхозниигууд —элдэб профессиин ба наһанай хүнүүд эб найрамдалай али зэргэ үнэтэй тухайда, бүхэдэлхэй дээрэ эб найрамдалай түшэг тулгуури болоһон Советскэ державын хүсые бэхижүүлхээр бэлэн байһан тухайдаа, манай арадые коммунизмда хүтэлэгшэ, эб найрамдалай агууехэ туг баригша нүхэр Сталинда гүн ехэ баясхалан хүргэдэг тухайдаа үнэн зүрхэнһөө бэшэнэд.

Смоленскэ льнокомбинадай бүхы коллектив Стокгольмско Уряада гараа табиба. Эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөе халуунаар дэмжэжэ байһанаа бодото хэрэг дээрэ харуулха зорилгоор, Вера Клецкинагай хүтэлбэрилдэг залуушуулай бригада эб найрамдалай стахановска вахтада дары жагсаха гэжэ шиидэһэн байна. Эдэнэр мүнөө жэлэй программые нэгэ һараар урид дүүргэхын ба гитлеровецүүдһээ Смоленскые сүлөөлһэн долоодохи ой хүрэтэр түсэбһөө гадуур 17 мянган метр бүд үгэхын түлөө тэмсэнэ.

Өөһэдынгөө шиидхэбэриие Комитедтэ мэдээсэхэ зуураа, В. Клецкинагай бригадын гэшүүд иигэжэ мэдүүлбэ:

«Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түгэс хүсэтэ түшэг тулгуури болоһон манай инаг Эхэ оронойбэхижэхын ба хүгжэн һалбархынь түла советскэ залуушуул бүхы шадабаряа, эрдэм бэлигээ, бусалма залуу бүхы хүсэ шадалаа үгэхэ».

«1950 оной гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө, түмэрзамайхидай сталинска Үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулан абаһан социалистическэ уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө... социалистическэ мүрысөөе бүри үргэнөөр дэлгэрүүлээбди» гэжэ, Свердловско харгын Нижний Тагил станциин түмэрзамайхид мэдээсэбэ.

Бийск городой хүдэлмэришэн И. И. Королев хадаа капиталистическэ гүрэнүүдэй хүдэлмэришэдтэ ба таряашадта хандан, иигэжэ хэлэбэ:

«Эб найрамдалда дуратай арадуудые хардагшадай, дай үүдхэгшэдэй худал хуурмаг үгэнүүдтэ бү этигэгты, тэдэнэрэй үнэгэн мэхэдэ бү орогты, тэдэнэрэй худал хуурмаг номнолые бү шагнагты. Арадай хүсэлэн ба хүсэн илагдашагүй. Үнэн юумэдэ дуралагты! Гал түймэр соо хүн түрэлтэнэй шатахагүйнь түлөө тэмсэхэ хэдэн миллион ами наһые абарха хүсэлэнтэйбди. Эб найрамдалда дуратай арадуудтай хани барисаагаа бэхижүүлэгты, дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлшэдэй зэргэнүүдые бэхижүүлэгты!».

Березники городһоо ерэһэн бэшэг баярай тангариг шэнгеэр дуулдана. Азотно заводой инженер Булдаков Иван, студент Булдакова Нера, 10 классай һурагша Булдакова Людмила гэгшэд иигэжэ мэдүүлнэ:

«Бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал мандуулхын түлөө тэмсэлдэ бидэнэр өөһэдынгөө бүхы хүсэ ба эрдэм бэлигые үгэхэ хүсэлэнтэйбди».

Энэ хадаа советскэ бүлын голос байхаһаа гадна, мүн хэдэн олон миллион хүнүүдэй голос мүн. Социалистическэ Эхэ оронойнгоо амгалан тайбанаар хүгжэхэ хэрэгтэ зорюулан Стокгольмско Уряада гар табиха зуураа, манай ороной гражданинууд ба бүхэли коллективүүд бүри эршэмтэйгээр, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахабди гэһэн уялга абаһан байна. Кореядэ агресси эхилһэн англо-американска империалистнуудай хорото муухай аашануудтань советскэ арад иимээр харюусана.

США-тэй ба маршаллизованно гүрэнүүдэй простой хүнүүдтэ хандан, Ленинэй орденой ба Улаан Тугай орденой кавалер, сэрэгэй албанһаа табигдаһан офицер нүхэр Рогов (Москва) иигэжэ бэшэнэ:

«Атомна бомбоороо дэмырһэн Трумэн, Ачесон, Черчилль, Эттли ба тэдэнтэй нүхэсэһэн элдэб эсын сенаторнууд, конгрессменүүд болон лорднууд өөһэдынгөө арадуудые хайшань түлхижэ байнаб? Эдэ шуһаша харшангууд хэрбээ дай хэхые ехээр хүсөө һаа, өөһэдынгөө хара бэеэр дайлалдаг лэ. Дайн болоо һаа, таанадта гашуудал, хохидол ба үхэл, хэмжүүргүй хүндэ хүшэр байдал, зоболон лэ асархал. «Хүрөө! Кореяһээ тонилогты! Муухай шуһата һабарнуудаа зайлуулагты!» гэжэ таанар, простой хүнүүд, тэдэнэртэ хэлэхэ ёһотойт. Дай үүдхэгшэдэй гарнуудые хуха сохихо ёһотойшье, аргатайшье байнат».

Почтальон шэнэ багса бэшэгүүдые асарба. Тэдэнь Дурна хизаарһаа ба Грузиһаа, Сибирьһээ ба Узбекистанһаа, Уралһаа ба Молдавиһаа, хэдэн зуун городууд, тосхонууд ба поселогуудһаа столицын Кропоткина улицын, № 10 гэртэ адресовалагдажа ерэһэн байгаа. Амгалан тайбан ажал эрхилжэ байгаа советскэ арад эб найрамдалай түлөө нэгэн һаналаар голосуудаа үгэбэ.

Башкирска АССР-эй Октябрьск городһоо ерэһэн, 39 хүнүүдэй гартабилгатай бэшэг байба. Тэрэнэй авторнууд иигэжэ бэшэнэ:

«Эб найрамдалай хүсэн ехэ, үдэр бүхэндэ ургажа байна. Империализмын лагерь үхэлэйнгөө урдахи дэмырэлгэдэ ороод, шэнэ дайн тээшэ тэгүүлжэ байна гэжэ бидэ мэдэнэбди. Теэд шэнэ дай һүжэрөөхэ, бүхэдэлхэйе гартаа абаха гэһэн американска империалистнуудай дэмы хооһон ... сэбүүд хүсэлдэхэгүй. Тэрэниие ... арад зон таһалдуулха байха... ди!».

Бүхы бэшэгүүдэй удхань ... байна.

Стокгольмско Уряада гар табихадаа эб найрамдалай лагериие ... хүсэжүүлһэнээ мэдэрдэг советскэ хүнүүдэй мэдүүлгэнүүдынь ... дамтайгаар бэшэгдэнхэй.

Нэгэ конверт сооһоонь эб найрамдал тухай дуунай текст, ... гөөдэһөөнь — арадта эсэгын ... харал хандуулдагайнь түлөө агууехэ Сталиниие алдаршуулһан шүлэгүүд, гурбадахиһаань — ... институдай коллективэй резолюци абтаа. Манай ороной зүг бүхэнһөө ерэһэн мэдээсэлнүүдые ... шахада омогорхолой мэдэрэл бадарна. Ленин — Сталинай героическа партяар хүтэлбэрилэгдэдэг манай олон миллион ... зонтой советскэ бүлэ-бата ... единэ, түгэс хүсэтэй!

Өөрынтөө түрэл, советскэ ... нютагтаа манай хүнүүдэй дуралгань хизаарлашагүй ехэ.

Гениальна вождь нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро коммунистическэ общество байгуулжа байгаа зохёолшо — арад, илагшагүй арад эб найрамдал хамгаалжа шадахань лабтай.

«Эб найрамдалай агууехэ ... тег, сэсэмэргэн Сталин эб найрамдалай илалта тээшэ бидэнэрые хүтэлэ!». Иимэ үгэнүүдээр советскэ патриотка К. Васильева Комитедтэ эльгээһэн өөрын бэшэгые дүүргэнэ. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө уласхоорондын хүдэлөөе толгойлон ябагша бүхы советскэ арадай һанал хүсэлэнгые советскэ хүнүүдэй эдэ үгэнүүд харуулна.

И. Севастьянов.

Комбайные часай графигаар ябуулха тухай

Ороохото культурануудые хаһа болзортонь хуряалгада комбайнуудай үүргэ угаа ехэ байна. Гадна, таряае гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха арга боломжо комбайнууд олгодог гээшэ.

Байгша ондо республикын колхозуудай тарянай талмайн 70 шахуу процентнь комбайнуудаар хуряагдаха байна. Гэбэшье, таряанай эдеэшэһэн дары, гээлтэ хоролтодо оруулангүй түүбэрилэн хуряажа абаха хэрэгтэ хуряалгын простой машинануудай тон ехэ үүргэтэй байһыень мартангүй хэрэгтэй.

Комбайнуудые үндэр бүтээсэтэйгээр хэрэглэхын тула тэрэнэй бүхы механизмууд зүбөөр тааруулагдаһан байха ба комбайнер болбол хүдэлмэриингөө сагые ашатайгаар хэрэглэхэ ёһотой. Республикын түрүү комбайнернууд Ковалевский, Плюснин, Сумен гэгшэд халаанайнгаа 85 — 90 процент сагые, тиихэдэ оройн түрүү комбайнернууд 97 — 98 процент сагые ашагтайгаар хэрэглэдэг байна. Тэдэнэй дүй дүршэлһөө жэшээ абажа, юрын комбайнернуудшье халаанайнгаа сагые ашаг ехэтэйгээр хэрэглэжэ шадаха байна бшуу.

Хүдөө ажахын машинануудые бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэлгын Стахановска шэнэ метод — часай графигаар хүдэлмэрилхэ ябадал хаа хаанагүй үргэнөөр дэлгэржэ байнхай. Үнгэрэгшэ хабарай олон трактористнууд часай графигаар ажаллажа, бага бэшэ амжалтануудые туйлаа һэн. Хүдэлмэриин энэ шэнэ методые комбайнернуудай хэрэглэлгэ хадаа комбайнуудаа үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглаха, ороохо таряа гээлтэгүйгөөр, хаһа болзортонь хуряажа абаха арга боломжо олгохо байна.

Комбайнова агрегадай часай графигаар хүдэлмэрилгые эмхидхэлдэ түбхын түрүүндэ тэдэнэй бүхэн туһатай ба удхашанартай болохыень агрегадай гэшүүн бүхэндэ ойлгуулха шухала. Комбайнын һаадгүй хүдэлмэридэ агрегадай гэшүүдэй гол ажал дүүргэхэ байһаниинь мэдээжэ.

Трактор ба комбайнуудые хуряалгада имагтал һайнаар бэлэдхэхэ, мүн тэдэниие шухала хэрэгтэй зэр зэмсэгүүдээр (запрасной тэргэ, насосууд, ведронууд, лагнууд, мэшээгүүд болон бусадаар) буридхэлгэ хадаа агрегадай үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилгые хангаха байна.

Эдэ бүгэдэ условинуудай бэелүүлэгдэһэнэй һүүлээр часай графигаар хүдэлмэрилгые эмхидхэхэ болоно. Тэрэнэй тула тракторна бригадын бригадир, учетчик, комбайнер ба тракторист хадаа ахалагша гү, али участкова агрономтой хамта хуряагдаха полинуудай бүхэниие шалган үзэхэ, таряанай шанарые, газарай тэгшэ, ургасын үдхэниие ба участогуудай ута богониие шалгаха ёһотой. Тэрэнэй һүүлээр тракторай эгээл түргэн скоростиие шэлэжэ ба комбайнын сабшалгын аппарадаар дүүрэнээр эдюулжэ, хуряагдаха полиие түрүүлэн хэдэ тойрохо шухала. Тиихэдэ харагдаа, хэды шэнээн саг соо комбайнын полиие тойроһониие бригадир, агроном хоёр тэмдэглэжэ абаха байна. Тэрэнэй эсэстэ агроном, бригадир хоёр агрегадай нэгэ халаан соо хүдэлмэрилхэ часай графигые зохёохо болоно.

Комбайнова агрегадуудай часай графигаар хүдэлмэрилгые эмхидхэхын тула СССР-эй хүдөө ажахын Министерствын МТС-үүдэй Главкын зохёоһон, часай графигай жэшээтэ таблица доро харуулагдана:

Комбайнова агрегадай часай график

(жэшээтэ)

. . . . МТС-эй тракторна бригада № . . . .
агрегадай начальник-комбайнер . . . . колхоз . . .
Тракторист . . . . Севообородой поли . . . .
Комбайн Сталинец-6 № . . дисковэ лущильнигтай ба тармуурнуудтай
СТЗ-НАТИ трактор № . .
Культура: шэниисэ

Исходно тоонууд

Агрегадай үргэниинь — 4,9 метр.
тракторай ябаса — II — 4,5 кл/ч.
техническэ харууһан — үглөөнэй 4 часһаа 6 час хүрэтэр.
Хүдэлмэрилхэ сагынь — үглөөнэй 6 часһаа үдэшын 20 час 30 минута хүрэтэр.

таряанай ургаса — 16 цент.
һолоомо — 24 цент.
Загуунай талмай — 45 га
Загуунай хэмжээ: утань —1500 м.
үргэниинь — 300 м.

Расчётно тоонууд

Бункер соо таряанай дүүрэхэ саг — 24 минута.
Нэгэ часай бүтээсэ — 2,2 гектар.
Час соо сохигдохо таряан — 35 центнер.

Агрегадай нэгэ үдэрэй даалгабари

Тойролгонь	2	4	Техническэ харууһалга	6	8	Техническэ харууһалга	10	12	Техническэ харууһалга	14	16	18
Сабшаха, лущени хэхэ . . (гектараар) .	3,4	6,7	—	9.9	13	—	16	18,9	—	21,7	24,4	27
Таряа сохихо . (центнерээр) .	54	107	—	158	208	—	256	302	—	347	390	432
Хүдэлмэриин дүүргэгдэхэ . болзор	7,40	9,19	9,34	11,10	12,44	13,09	14,41	16,11	16,26	17,54	10,20	20,44
Хүдэлмэриин бодото дээрээ дүүргэгдэһэн саг . . . . . . (хүдэлмэриин үедэ табигдаха)												

Бодото дээрээ дүүргэгдэһэн ажал: хуряалга . . . . . гектар, сохигдоһон таряан . . . . . Гаргашалагдаһан түлишэ: керосин . . . . . кг/га, шанарай показательнууд . . . . бензин . . . . . . кг/га

Тракторна бригадын бригадир __________

Агрегадай начальник __________

Тэрэшэлэн, комбайнын һаадгүйгөөр хүдэлхэ ябадалда тэрэниие бүхы хэрэгсэлнүүдээр заашье таһалдалгүйгөөр хангаха хэрэгтэй. Жэшээнь, бункер соохи таряаеынь ябууд дундань хооһолхо, комбайнын багуудые горючи ба уһаар дүүргэхэ, зэр зэмсэгүүд ба запасной частьнуудаар хангаха гэхэ мэтэ.

Часай графигаар хүдэлмэрилгын үшөө нэгэ илгаань юуб гэхэдэ, комбайнернууд өөһэдынгөө хэһэн ажалые мэдэжэ ябадаг байна. Нэгэ тойроходоо комбайнын хэды шэнээн талмайе хададагынь тодорхойлбол комбайнер ба тракторист хадаа үдэрэйнгөө даалгабариие хэр зэргэ дүүргэжэ ябаһанаа мэдэжэ, хэрбээ графигһаа гээгдэжэ ябаа һаа, үлэгшэ саг соогоо тэрэнээ хүсэлдүүлхын түлөө тэдэнэр тэмсэхэ байна гээшэ.

Хуряалгын мүнөө сезондо республикын комбайнернууд часай графигаар хүдэлмэрилгые үргэнөөр хэрэглэжэ, ажалай үндэр бүтээсэ туйлаха, ургаса таряае гээлтэ хоролтодо оруулангүйгөөр, хаһа саг сооно хуряаха зорилготой.

К. Абрамов, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министрые орлогшо.

...тайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз үгэрсэ гүрэндэ тушааха түсэбөө августын 13-да дүүргэбэ. ...түсэбһөө гадуур үгэрсэ тушаалга үргэлжэлһөөр.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: огородно бригада үгэрсэ хуряажа байна.

З. Юртайкинагай фото.

ЗАИГРАЙН АЙМАГТА

ЛОКОМОБИЛЬ АБАБА

Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель энэ жэлдэ 25 мориной хүсэтэй локомобиль худалдажа абаа. Һаяар пилорама, электрогенератор, хониной нооһо хайшалха ба үнеэ һааха электро-агрегадуудые абахань.

КОЛХОЗДО ТУҺАЛНА

Түмэр замай Шулуутайн отделениин коллектив Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой үбһэ хуряалгада ехэхэн туһа хүргэнэ. Тус колхоздо отделениин 15 хүн саг үргэлжэ хүдэлмэрилнэ. Мүн воскресенигтэ 40 хүн гаража, 200 центнер силос дараһан ба силосэй нэгэ нүхэ малтаһан байна.

ШЭНЭ СТОЛОВО БАРИГДАБА

Аймагай центртэ 100 хүнэй һууритай шэнэ столово баригдаба. Зохид һайнаар түхеэрэгдэһэн энэ столово сентябриин нэгэнһээ ашаглалгада орохо юм.

БАЙРЫН ГЭРНҮҮДЫЕ БАРИЛГА

1950 оной турша соо Заиграй тосхондо хүдэлмэришэд ба албахаагшадта 60 гаран байрын шэнэ гэрнүүд баригдаба. Мүнөө аймагай ажалшад шэнэ гэрнүүдтэ орожо байна.

Д. Дагбаев.

БМАССР-эй прокуратурада

Һүүлэй үедэ колхозой газар дээгүүр зоргоороо үбһэ сабшажа байдаг хэдэн нюурнууд элирүүлэгдэжэ, БМАССР-эй прокуратурын органуудаар хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаба. Иволгын аймагта колхозно сабшалангые өөрөө мэдэжэ ашаглаһан 7 хүн сүүдтэ үгтөө. Жэшээлхэдэ, гражданинууд Черных П. В., Лямзяков Б. А. ба бусад колхозой сабшалан дээрэһээ хэдэ хэдэн бухал үбһэ хуряажа абаһанай түлөө хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаха болобо.

Тэрэшэлэн Кяхтын, Кабанскын, Заиграйн аймагуудта колхозой сабшалан хулгайлһанай түлөө 8 хүн сүүдтэ үгтөө.

„Б-М. Үнэндэ" бэшэгдэһэнэй һүүлээр

Үбһэ хуряалгынгаа түсэб 109 процент гүйсэдхэбэ

«Үбһэеэ сомонгүй, гутаана» гэһэн статья манай газетын энэ оной августын 5-най номерто толилогдоһон юм. Түнхэнэй аймагай «Красный пахарь» ба «Политотдел» колхозуудта үбһэ хуряалгаяа унжагайруулжа ба мүн бухаллаһан үбһэеэ сомонгүй үжөөжэ байһан тухай тэндэ хэлэгдэһэн байгаа.

— Статья соо дурсагдаһан баримтанууд бүрин толороо. Шухала хэмжээнүүдые абаһанай үндэһөөр, тус колхозуудта үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэхи дутуунууд зайсуулагдаа. Августын 15-най байдалаар, «Красный пахарь» колхоз үбһэ сабшаха түсэбөө 109 процент, үбһэнэй валова суглуулгынгаа түсэб 87,8 процент, силос дараха түсэбөө 47 процент, мүшэргэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө 100 процент дүүргээ. Мүн «Политотдел» колхоз сомолгын гээгдэлые усадхажа, үбһэнэй гутаха ябадал зайлуулаа, — гэжэ Түнхэнэй аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Атуев манай редакцида мэдээсэбэ.

Туһаламжа хүргэнэ

Кабанскын аймагай «Рыбак» колхоздо ниитэ-политическэ хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһан тухай статья манай газетын августын 15-най номерто толилогдоһон байна.

Манай редакцида ВКП(б)-гэй Кабанскын айкомой мэдээсэһэнэй ёһоор, «Рыбак» колхозой улаан булангай хүдэлмэриин һулаар ябуулагдадаг ба партийно-политическэ хүдэлмэриие парторганизациин секретарь нүхэр Хамагановай толгойлдоггүй байһаниинь тодороо.

Нэгэдэһэн колхозой партийна организацида туһаламжа үзүүлхын тулада ВКП(б)-гэй айком партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагые даагша нүхэр Поповые, пропаганда ба агитациин таһагые даагшын орлогшо нүхэр Сотничые удаан болзороор тус колхоздо эльгээһэн байна.

Намар-үбэлэй модо бэлэдхэлэй сезониие эрхимээр угтаха

Манай республикын ой модоной промышленностиин предприятинуудай урда 1950—51 онуудай намар-үбэлэй модо бэлэдхэлэй сезониие эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаха гэһэн харюусалгатай зорилго табигдаад байна. Ой модоной промышленностиин предприятинуудай модо отололгодо, шэрэлгэдэ һайнаар бэлэдхээд байгаа һаань, модо бэлэдхэлгын гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ байна.

Манай ой модоной промышленностиин предприятинууд модо бэлэдхэлэй түрүү техникэ — машина механизмуудаар хүсэд хангагданхай. Тиимэ дээрэһээ бүхы машинануудые — электрохюрөөнүүдые, модо таллуулдаг тракторнуудые, модо шэрэхэ автомашинануудые жэшээтэ һайнаар заһабарилха, байрануудые дулаалха ба бусад шухала хүдэлмэринүүд саг соогоо дүүргэгдэхэ зэргэтэй.

Энээнэй урда жэлнүүдтэ ой модоной промышленностиин олохон леспромхозууд модошодой гэр байрануудые хангалтагүйгөөр заһабарилдаг, илангаяа колхозно модошодой байрануудые үргэдхэдэггүй байгаа. Энээн дээрэһээ боложо, зарим леспромхозуудта сезонно хүдэлмэришэд муу, хүйтэн гэр байрануудта үбэлжэдэг байһан юм. Энээниие ерэхэ сезондо яабашье дабтажа болохогүй.

«Бурмонголлес» трестын хэдэ хэдэн предприятинууд модо бэлэдхэлэй сезондо эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ, нилээд ехэ хүдэлмэринүүдые бүтээгээ. Жэшээлхэдэ, Хандагатайн опытно-жэшээтэ леспромхоз (директорынь нүхэр Дедюхин, главна инженерынь нүхэр Сальников) үнгэрһэн жэлэйнгээ дутуу дунда байдалые дабтахагүйн тула, модошодой гэрнүүдые һайнаар заһабарилһан, 550 квадратна метр талмайтай шэнэ байрануудые бариһан байна. 2 пекарни, 2 столово шэнээр баригдаа, мүнөө хуушан столовонууд, пекарнинууд, магазинууд ба ларегууд заһабарилагдажа байна.

Тус леспромхоз августын 20-ной байдалаар узкоколейнэ түмэр харгын барилгые 60 процент, хуушан харгын заһабариие 155,5 процент дүүргэһэн байна. Модо отолхо ба шэрэхэ машина зэмсэгүүдые заһабарилга һайнаар ябуулагдана.

Курбын, Хориин леспромхозууд модо бэлэдхэлэй сезондо муу бэшээр бэлэдхэжэ байха юм. Эдэ леспромхозуудта агитационно-ойлгуулалмжын, партийно-политическэ хүдэлмэринүүдэй һайнаар табигдаһанай ашаар модо шэрэхэ харгы, механизмнууд ба автопарк бултадаа заһабарилагдажа бэлэн болоо.

Гэхэ зуура, «Бурмонголлес» трестын олохон предприятинууд модо бэлэдхэлэй сезондо хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байна. Итанциин, Байгалай, Шулуутайн, Баруун-Тарбагатайн леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үнгэрһэн жэлэй сезон соо модошодые байраар хүсэд хангажа шадаагүй һэн. Тиин тэдэнэр мүнөө жэлдэ тэрэ алдуугаа дахин дабтахаа байна. Тэндэхи хүтэлбэрилэгшэд хадаа кадрова хүдэлмэришэд, сезонно колхознигуудта ажалай таарамжатай эрхэ байдал олгоогүй дээрэһээ үнгэрһэн жэлдэ гүрэнэй түсэбые дүүргээгүй байшоо һэн.

Мүнөө Итанциин леспромхоз харгы заһабарилха түсэбөө оройдоо 6 процент, автопаркын заһабариие 50 процент дүүргээ, шэнэ харгы барилгые эхилээдүй. Мүн Баруун-Тарбагатайн леспромхоз (директорынь нүхэр Козлов) бүхы заһабариин түсэбүүдые даншье хангалтагүйгөөр ябуулна. Эндэ автомашинанууд, модо таллуулдаг тракторнууд заһабарида тон һаяхан оруулагдаба. Үбэлэй үедэ модо шэрэхэ харгынуудые, модо буулгаха ба ашаха талмайнуудые зунай үедэ һайнаар бэлэдхэхэ шухала байгаа. Тиин энэ хүдэлмэри ябуулагданагүй. Модошодой эдеэлхэ столовонууд ба мүн магазинууд, ларёгууд хангалтагүйгөөр заһабарилагдана.

Черемуховско, Баргажанай, Сэлэнгын ба бусад леспромхозууд дээрэ модо бэлэдхэлэй сезониие хангалтагүй түхеэрэлгэтэйгээр угтаха туйладаа хүрөөд байһые тэмдэглэхэ шухала.

Иимэ байдалые саашадаа нэгэшье үдэр тэсэжэ болохогүй. «Бурмонголлес» трестын предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд ба тэндэхи партийна организацинууд модо бэлэдхэлэй сезониие эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаха ябадалда бүхы хүсэеэ элсүүлхэ уялгатай. Ерэхэ сезондо модо бэлэдхэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадал хадаа бэлэдхэлэй үедэ, мүнөө шиидхэгдэхэ байна. Тиимэһээ түсэбөөр хараалагдаһан бүхы барилгануудые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ, машина зэмсэгүүдые бүрин түгэс заһабарилха шухала.

Модо бэлэдхэлдэ хэрэглэгдэхэ машина зэбсэгүүдые заһабарилгада, тэрээндэ частьнуудые бэлэдхэлгэдэ, Улан-Удын «Механлит» завод (директорынь нүхэр Федорович) нилээд ехэ үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Энэ завод хадаа «Бурмонголлес» трестын предприятинуудай элдэб машинануудта капитальна заһабари хэхэ уялгатай юм. Гэхэ зуура, энэ завод өөртөө үгтэһэн харюусалгата даалгабариие хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ. Машина зэмсэгүүд заводой хашаа соо хэдэн һараар хэбтэдэг.

1950 оной түрүүшын хахад соо тус завод ой модоной предприятинуудта 67 автомашина заһабарилжа үгэхэ графигтай байһан аад, оройдоо 22-е, КТ-12 маркын 18 тракторай оронда оройдоо — 2-е, 40 автомашинын оронда оройдоо—11-е, 10 тракторай оронда оройдоо — 5-е заһабарилжа үрдиһэн байна. Тиин Шулуутайн, Черемуховско леспромхозуудта заһабарилжа үгэһэн машинануудынь шанар муутай байгаа. Тиимэһээ «Механлит» заводой хүдэлмэриие эрид һайжаруулха шухала.

Ой модоной промышленностиин предприятинууд модо бэлэдхэлэй сезондо эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ, ерэхэ сезоной түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжо эртэнһээ байгуулха зэргэтэй.

ГҮРЭНДӨӨ ҺАЙН ШАНАРТАЙ ҺҮ ТУШААХА

«Росглавмаслопром» трестын тоһоной заводууд ба сепараторна отделенинүүдтэ республикын олон колхозууд, колхознигууд болон һү тушаадаг бусад хүнүүд мүнөө хүрэтэрөө шанараар муу, үндэр кислотностьтой ба бага тоһолигтой һү тушаажа үргэлжэлһөөр. Иимэ муу шанартай ба тоһолигоор бага һү тушаахадаа тэдэнэр болбол гансашье гүрэндөө бэшэ, мүн өөһэдтөө ехэхэн хохидол гарза ушаруулна гээшэ. Юуб гэхэдэ, тоһолиг багатай дээрэһээнь тон ехэ хэмжээнэй һү тушааха баатай болоно бшуу. Гадна, иимэ муу шанартай һүөөр һайн шанартай продукци (тоһо, сыр ба бусад) үйлэдбэрилэгдэхэгүй байһаниинь мэдээжэ. Тэрээнһээ байтагай, муу шанартай һүн бэлэдхэлэй пунктнуудта абтангүй бусаагдажа, ээдэдэг, гашалдаг байна.

Гүрэндэ бэлэдхэгдэхэ һүнэй шанарые дээшэлүүлхын зорилгоор, правительство болбол тусхай шиидхэбэри гаргаһан байна. Һүнэй-товарна томо фермэнүүдтэй колхозуудта МТФ-нүүдэй дэргэдэ һү хадагалха (тушаагдахаһаань урда тээ) газарнуудые, һүнэй-товарна бага фермэнүүдэй дэргэдэ һү шүүрдэхын ба һэрюунээр байлгахын тула тусхай гэрнүүдые бии болгохо ябадал хангахыень хүдөө ажахын органуудые правительство уялгалһан байгаа. Тэрэшэлэн, МТФ бүридэ һү һаалгые, тэрэнэй зүб тоо бүридхэлгые, һайн шанартайгаар ба тоһолигтойгоор гүрэндэ тушаалгые хангалга хадаа МТФ-нүүдые даагшадай, колхозууд ба аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгада даалгагдаһан байна.

Һайн шанартай ба тоһолигтой һү тушаахадаа колхозууд гүрэндөө аша туһа хүргэхэһөө гадна, колхоздоошье ехэ олзо доход оруулха байна. Жэшээнь, Яруунын аймагай Үлдиргын сомоной Калининай, Ленинэй, Молотовой нэрэмжэтэ, Мухаршэбэрэй аймагай Шаралдайн сомоной Ворошиловай, Кагановичын нэрэмжэтэ, Иволгын аймагай «18 партсъезд», «Осоавиахим» колхозууд гүрэндөө һайн шанартай ба 4 процентһээ дээшэ тоһолигтой һү тушаадаг. Иимэ колхозууд мүн бусадшье аймагуудта бии. Гэбэшье, олохон колхозууд муу шанартай, тоһолигоор химдахан һү тушаадаг байна.

Иимэ байдалые саашадаа шууд усадхажа, гүрэндөө һайн шанартай ба тоһолигтой һү тушаахын түлөө МТФ-гэй хүдэлмэрилэгшэ ба зооветмэргэжэлтэ бүхэн тэмсэхэ уялгатай.

И. Панов, «Росглавмаслопромой» трестын республиканска конторые эрхилэгшэ.

Советскэ Союз—арадуудай эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай үнэн түшэг тулгуури

«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» гэжэ газетын ээлжээтэ, 32-дохи (92) номер августын 11-дэ Бухарестдэ гараһан байна.

Стокгольмско Уряада Советскэ Союз соо гар табилгын дүнгүүд ба дэлхэйн бүхы оронууд дотор гар табилгын кампаниин ябаса тухай эб найрамдалай тала бариғшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Сагаан үргэлжын Комитедэй коммюнике тус номерто толилогдоо. Эдэ хоёр шухала мэдээсэлнүүдые шэнжэлэн, «Советскэ Союз—арадуудай эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай үнэн түшэг тулгуури» гэһэн түрүү бэшэг соогоо, газетэ иигэжэ бэшэнэ:

«Советскэ арад Стокгольмско Уряада нэгэн һаналтайгаар гараа табижа, бүхы дэлхэйдэхи эб найрамдалай тала бариғшадай һанал нэгэтэй байһанаа эли тодоор харуулаа, дайнда эсэргүүсэхын, эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө, арадуудай аюулгүй байдалай түлөө бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй арюун тэмсэлдэ шэнэ оруулалта хээ. Эб найрамдал хамгаалгада советскэ арадай эдэбхитэ хабаадалгань эб найрамдалай тала бариғшадые зориғжуулна, эдэнэй хүсые арбидхана, эб найрамдалай түлөө хүдэлөөндэ бүри ехэ далайса олгоно, энэнэй олониитын базые үргэдхэнэ. Советскэ арад үнэн ба найдамтай түшэг тулгуури мүн гэжэ бүхы арадууд эб найрамдалай түлөө тэмсэхэдээ, шэнэ дайнда эрид хатуугаар эсэргүүсэгшэ Советскэ Союзда зоримгойгоор найдажа болохо гэжэ бүхы оронуудтахи простой хүнүүд мэдэбэ. Дайнда эсэргүү Стокгольмско Уряада советскэ хүнүүдэй гараа табижа байхадань, харин Корейдэ американска империалистнүүдай дай үүдхэжэ байхадань, эдэл үдэрнүүдтэ — эб найрамдалай тала бариғшадай эдэбхи үүсхэлэй бададалгын шэнэ долгин бүхы оронууд дотор орьёлнонинь түшаан болоһон ябадал бэшэ гээшэ. Дэлхэйн олон оронуудтахи 273.470.566 хүн Стокгольмско Уряада өөһэдынгөө гарнуудые табяад байна. Стокгольмско Уряада имагтал бэе хүсэһэн хүнүүдэй гар табиһые хараадаа абабал, бүхы дээрээ 600 миллион хүнүүд—дэлхэйн бүмбэрсэгэй—хүн зоной 4-нэй нэгэ хубинь тус Уряада нэгэдөө гэжэ тоолоходо болохо байна!. Дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү сэлгын, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ улам олон миллион үнэн сэдьхэлтэ хүнүүд, хүн түрэлтэнэй дайсадай хорото муухай түсэбүүдые таһалдуулхаар эрид шиидэһэн хүнүүд элсүүлэгдэжэ үргэлжэлһөөр.

«Кореядэхи американска интервенциин болото зорилгонууд» гэжэ статья дотороо, «Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» газетэ иигэжэ тэмдэглэнэ: корейскэ асуудалые буржуазна хэблэл ехээр «шэнжэлжэ» үргэлжэлһөөр. Буржуазна олонхи газетэнүүд өөһэдынгөө эзэдэй интересүүдые шухалашалан, улам агрессивнэ хараа болдонуудые баримталжа байна. Атомна дай үүдхэлгэдэ, «бүхы дэлхэйн прогрессивнэ хүсэнүүдтэ эсэргүү «крестово поход» эмхидхэлгэдэ уряалһан үгэнүүд тэдэ буржуазна газетэнүүдэй хуудаһа нүүдһаа улам ехээр дуулдадаг болонхой.

Буржуазна газетэнүүдэй тус аашань юрэл тохёолдоһон ушарал бэшэ: энэ хадаа дэлхэйн шэнэ дай бэлэдхэжэ зэбсэгүүлэй нэгэн болоһон империалистическэ хэблэлэй ёһо заншал мүн. Буржуаз-

✦

(«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» гэжэ газетын хуудаһануудһаа)

✦

на хэблэлэй зүгһөө дай номхоно ондоошье шалтагаан бии байна. Буржуазна хэблэл хадаа Кореядэхи дай үүдхэһэн болото эмхидхэшэдэй уншагшадай анхаралые бэйсуулха, худал хуурмаг үгэ ба хардалга гарган, американска интервентнүүдэй болото зорилгонуудые, дэлхэйн шэнэ дай үүдхэхэ гэһэн һэдэлгэнүүдыень нюуха һанаатай.

Газетэ болбол «Арадай фронт ба арадай демократи» гэһэн — США-гэй Коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ Ульям З. Фостерой ехэ статья хэблээ. У. Фостер тэрэ статья дотороо, Холбоото Штадуудай хүдэлмэришэн ангиин үйлэлөөнэй тактикын хэдэ хэдэн асуудалнууд тушаа бэшэһэн байна. Маркс, Ленин ба Сталинай һургаалай ёһоор, политическэ стратеги ба тактика болбол саг үргэлжын, хубилашагүй зүйл бэшэ, харин оршон байдалай хүбилхэ зохилдуулгатай хубилха ёһотой гэжэ автор заана. «Хүдэлөөнэй болишоһон единэ тактикые хоорондоо тон ехэ илгаатай эдэ бүхы условинуудта хэрэглэхэ гэжэ һэдэһэн хүнүүд хадаа марксистнүүд-ленинецүүд бэшэ, харин политическэ тэнэгүүд байха гээшэ. Мүнөөнэй оршон байдалдаха һайн гү, али муушье тактика хадаа илалта ба диилдэлгэ тухай асуудал шиидхэжэ болохо байна. Гэбэшье, социализм байгуулха зам гээшэ ангиин тэмсэлэй хүгжэлтын ябаса соогуур тактическа ямар вариантнуудай хэрэгтэй болоһоо дулддангүй, капиталистическэ ангиие унагааха ба пролетариадай диктатура тогтооха ябадал хэбээрээ үлэхэ байна» гэжэ Фостер бэшэнэ.

Фостер болбол дайнай ба фашизмын аюулда эсэргүү арадай үргэн хүдэлөөе США дотор дэлгэрүүлхэ шухала тухай, өөрынгөө правительство байгуулхын түлөө тэмсэхээр арадай фронт байгуулха тухай асуудал табиба. «Иимэ һунгалта хэхын тула шухала демократиие орон дотороо хүдэлмэришэн ангиин үлөөжэ шадаад байгаа һаань лэ, Арадай фронтын правительство һунгажа болохо байна. Зүгөөр, американска империалистнууд мэн фашизмруу ба дайн худар орожо байхадань, тиимэ правительство байгуулжа шадаглаха гэжэ сэхэ хэлэхын аргагүй. Демократическа системэ эбдэжэ ба фашизм тогтооха ябадалые реакционернүүдэй туйлажа шадаа һаань, Арадай фронтын правительство һунгаха арга үгы болохо ба эгээн хурша эрилтэнүүдые тойрулхан ябуулагдадаг ангиин бүхы тэмсэлнүүдые хүсөөр оролсохо сэхэ тэмсэл болохо байна» гэжэ автор бэшэнэ.

США дотор Арадай фронтын правительство байгуулха гэбэл, империалистнүүдые, шара профсоюзудай хүтэлбэрилэгшэдые үй дэлдэжэ, мүн хүдэлмэришэн ангиин бата бэхи единэ фронт байгуулха хэрэгтэй, коммунистическэ партиие мүнөөнэйхиһөөнь бүри ехэ нүлөөтэй болохо шухала.

«Албанска арадай республикын амжалтанууд» гэһэн—Албанска ажалай партиин генеральна секретарь Энвер Ходжын статья толилогдобо. Урдань хэсүү шэрүүн шэрээ дарлагдадаг, мүлжэгдэдэг байһан багахан арадай бэрхэтэй ба түбэгтэй зам тухайда, национальна сүлөөрэлгын түлөө тэрэнэй героическа тэмсэл тухайда, тус арадай ажалай амжалтанууд тухайда автор бэшэһэн байна.

Албаниин арадай республика өөрынгөө оршон байлгаар алдарта Советскэ Союзда ба тэрэнэй армида уялгатай. Яахадааб гэхэдэ, гитлеровскэ фашизмые илаһан илалта хадаа элдэб оронуудай империалистнуудаар ба шуһаша феодалнуудаар тохёолдуулагдаһан удаан сагай угаа хүндэ богоолшолгоһоо, германска нацизмын ба итальянска фашизмын богоолшолон дарлалгаһаа албанска арадые хэтэдэнь сүлөөлөө,—гэжэ Энвер Ходжа бэшэнэ.

Автор хадаа шэнэ ажабайдал зохёохо хэрэгтэ Албаниин ажалшадай туйлаһан амжалтанууд тухай тон мэдээнүүдые дурдаа.

«Кулагууд—Титын фашистска бүлэгэй деревнидэхи түшэг» гэһэн статья дотороо Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна комитедэй секретарь Р. Замбровский болбол кулагуудые югославска фашистнуудай дэмжэдэг ба тэдэнэдэ түшэглэдэг тухай олон жэшээнүүдые дурдаба. Кулагууд хадаа хүдэлмэришэн ангиин ба ажалша таряашадай, дайсад бэшэ юм, эдэнэр социализмда эбэй ёһоор орохо байха гэжэ титынхид сэхэ мэдүүлнэ. Деревнидэ югославска засагаархидай ябуулжа байгаа политикань кулацко-капиталистическэ удхатай. Деревнидэ хүсөөр өмхидхэгдэһэн хуурмаг-кооперативууд кулагуудай ба тэдэнэй агентурын гарта байна, тиигэжэ үргэн олон ажалша таряашадые мүлжэлгын зэбсэг болонхой.

Титын бүлэг хадаа кулагуудай налогуудые бага болгоно, үгытэйшүүлые тэдэнэй мүлжэхэдэнь туһална, кулагуудай гарта засагай органуудые үгэнэ. Гансахан 1948 он дотор захиргаанай органуудта 5 мянган кулагууд оруулагдаһан байха юм. Югославиин арми, полици ба правительство доторшье кулагууд дүүрэнхэй.

Таряашадые хизааргүйгөөр мүлжэлгын ба дарлалгын политика, титовско алуурзшадай зэрлиг муухай ааша хадаа Югославиин ажалша таряашадай дураа гуталалые улам шангадхана, титовско башибузувуудта эсэргүүсэн таряашадай өөһэдынгөө зэбсэглэн хамгаалха зэргын, элдэб формонуудтайгаар дэлгэржэ байгаа эсэргүүсэлтэ үүдхэнэ. Титын ёһо журамда ажалша таряашадай эсэргүүсэлгэнь тарилгын түсэбүүдые дүүргэхэгүй ябадалда эли тодоор харагдана. Официальна мэдээнүүдэй ёһоор, энэ оноой майн 8 хүрэтэр Сербидэ газарайнь 36 процент, Хорватида—55 процент, Босни ба Герцеговинада — 49 процент, Словенидэ—63 процент, Македонидо—65 процент, Черногоридо—75 процентнь тарилдангүй үлэһэн байгаа. Тиимэ болохоорооо, бүхы Югослави дотор газарайнь миил 45 процент тарилдаһан байна. Тэрэнэйшэн малнуудые олоор алаха, кулагуудай мүлжэлгэдэ эсэргүүсэн таряашадай буһалгаа хэхэ, уялгата ёһоор продукци тушааха ябадалһаа таряашадай арсаха ябадалай улам олон болоһон баримтанууд дотор харагдана.

«Эб найрамдалай ба бэеэ дааха байдалай түлөө австрийска арадай тэмсэл» гэһэн—Австриин Коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ И. Копленигэй статья, «Шажанай жэл» ба «Ватиканай политика» гэһэн—Дж. Джерманеттын статья, «Политическэ заметкэнүүд», эб найрамдалай тала бариғшадай хүдэлөөнэй амжалтанууд тухай үргэн хронико ба бусад материалнууд газетын энэ номерто толилогдоһон байна.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

ПХЕНЬЯН, августын 22. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд болбол американска, мотомеханизированнэ частьнуудай дэмжэлгээр үсэд эсэргүүсэжэ байһан американска, лисынмановска марионеточнэ сэрэгүүдтэ сохилтонуудые хээ гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани августын 22-ой үглөөгүүр мэдээсэбэ.

Зарим районуудта дайсад контратакануудые хэхээр һэдэнэ, тэдэ тэрэниинень Арадай армиин сэрэгүүд сухариса сохёод, дайсанда гэмтэл хохидол ушаруулна.

Урда эрье шадар добтолжо ябаһан Арадай армиин сэрэгүүд американска 25-дахи дивизиин ба далайн ябган сэрэгэй обороные таһа туриже, добтолгоёо саашадань үргэлжэлүүлээ.

Арадай армиин зенитнэ частьнууд Синандзю (Синансю) районой добтолго хэһэн американска 3 истребителиие, мүн Пхеньянай районой нэгэ истребителиие бута буудан унагааба.

ПХЕНЬЯН, августын 22. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөө үдэшэ дамжуулһан мэдээсэл соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Арадай армиин частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ американска, лисынмановска сэрэгүүдтэй хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө.

Американска, лисынмановска сэрэгүүд, обороной полицейскэ ба залуушуулай отрядууд гэжэ нэрлэгдэһэн хүсөөр элсүүлэгдэһэн отрядууд танкова ба мотомеханизированнэ частьнуудай дэмжэлгээр эсэргүүсэлтэ хэнэ, зарим газарта добтолгото байлдаа ябуулна.

Американска авиаци үдэр бүри ороной урда ба хойто районуудта добтолжо, жэшүүритэ муухай бомбодолго хэнэ.

Августын 19-дэ американска 50 гаран самолёдууд Чхончжиньда (Сейсин) добтолон, городой центральна районой 500 гаран бомбонуудые хаяа, тэрээнһээ болон бомбо байрын гэрнүүд, һургуулинууд, больницанууд, театрнууд ба культурно-гэгээрлэй эмхи зургаанууд һандаргагдаа. Арад зоной дундаһаа алуулагшад, шархатагшад бии.

ПХЕНЬЯН, августын 23. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин августын 23-най үглөөгүүр мэдээсэһэнэй ёһоор, Арадай армиин частьнууд болбол авиацияар дэмжэгдэһэн американска ба лисынмановска сэрэгүүдэй эсэргүүсэлтые дараха, контратакануудые гэдэргэнь сохихо ябадалаа бүхы фронтнууд дээрэ үргэлжэлүүлээд, дайсанай сэрэгүүдтэ, техникэдэ гэмтэл хохидол ушаруулһан байна.

Гуньи (Гун' И) районой, урда эрье шадарай районой ябуулганууды хэжэ байһан Арадай армиин частьнууд добтолгоёо үргэлжэлүүлээ.

38-дахи параллельһээ хойгуурхи зүүн эрье шадар арад зоной һуудаг районуудта американска сэрэгэй корабльнууд добтолго хэжэ ба буудажа үргэлжэлбэ.

Августын 20-до американска № 726 эсминец Хамхин (Канко) гэдэгһэ урдуур Хойто Кореяын зүүн эрьеын районуудай нэгэндэ добтолжо, буудаһые һэдэһэн байгаа. Арадай армиин эрьеын артиллери хүсэтэйгээр буудажа, тэрэ корабль 27 дахин тудаа. Эсминец дээрэхи 3 ехэ, бага калибрай 2 буунууд, мачтанууд, трубанууд ба корабльиин гол хубинь үй бута сохигдоо. Экипажай ехэнхи хубинь үгы хэгдэһэн байна. Шатажа ябаһан корабль арай гэжэ 7 милиин скоростёор урда зүг тээшэ ошоһон байгаа гэбэшье, эрье шадарай районой зоной мэдээсэһэнэй ёһоор, ехэ тэһэрэлгын һүүлээр тэрэ эсминец уһанда шэнгэһэн байна.

НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ ОРГАНИЗАЦИИ АЮУЛГҮЙН СОВЕДТЭ СОВЕТСКЭ ЗАЛУУШУУ[ЛАЙ] АНТИФАШИСТСКА КОМИТЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХАНДАЛГА

Советскэ залуушуулай Антифашистска комитедэй Президиум Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Аюулгүйн Соведтэ иимэ телеграммаатайгаар хандаба:

«Нью-Иорк, Лейк-Саксесс.

НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ ОРГАНИЗАЦИИН АЮУЛГҮЙН СОВЕДТЭ

Советскэ залуушуулай Антифашистска комитедэй Президиум болбол эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдал тээшэ корейскэ арадай эрмэлзэлыень буу зэбсэгэй хүсөөр дараха ба арадта харша, реакционно ёһо журам тус арадта баадхахаар һэдэжэ байгаа американска империалистнарай ябуулые советскэ эдир хүбүүд, басагадай зүгһөө эрид шууд буруушаана.

Ямаршье худал үгэнүүд ба хардалгань Кореядэхи событинууд тухай үнэн ушарые арадуудһаа далдалжа шадахагүй.

Кореядэхи сэрэгэй ябуулганууд хадаа США-гаар нарин ниитаар бэлэдхэгдээ, Ли Сын Ман гэгшын марионеточнэ правительствоар үүдхэгдээ, гэжэ советскэ залуушуул мэдэнэ. США-гэй правительство Кореяын дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархан, өөһэдынгөө сэрэгүүдые тиишэнь эльгээһэн, тингэжэ агрессиин элитэ ябуулга хэһэн байна.

Кореяын амгалан городууд ба тосхонуудые американска сэрэгүүдэй зэрлигээр бомбодожо ба буудажа байһан, тиин гэн хээгүй олон мянган үхибүүдэй, үбгэд хүгшэдэй, олон мянган корейскэ эдир хүбүүд, басагадай хюдаргажа байһан ябадал хадаа эб найрамдалые, эрхэ сүлөөе ба арадуудай бэеэ даанхай байдалые хүндэлдэг бүхы хүнүүдэй дурыень туйлай ехээр гутаана.

Америкын Холбоото Штадууд өөһэдынгөө империалистическэ, зээмдэлгын зорилгонуудые гүй-

сэдхэхын тула сэрэгэй пр[о]ленностьда ямаршье хамз[ааралгүй] предприятинуудые, промы[шленна] центрнүүдые олоорнь һан[даргажа] байһан ябадалаа зогсооно[гүй] эдэ хадаа корейскэ ара[дай] сүү хүшэр байдалда о[рулха] агрессортэ эсэргүүсэхэ з[орилготой] хүсалхаха гэжэ оролдоно.

Дэлхэйн бүхы демокра[тическэ] залуушуулайхидай адли, со[ветскэ] залуушуулнай дура талар[хан] байха эрхэеэ баатарлигаа[р] бээ даанхай ба эрхэ сү[лөө] гаалжа байгаа корейскэ [арадай] талада байна.

Корейскэ асуудалые эб най[рамдалай] лай ёһоор гуримшуулха я[бадалые] зорюулагдаһан Советскэ [Союзай] правительствын политикые совет[скэ] луушуул нэгэн һаналаар д[эмжэнэ], жэ, һайшаажа байна. Ко[рейскэ] арадай хуби заяан корееш[үүлэй] өөһэдөөрнь шиидхэгдэхэ [ёһотой] гэжэ советскэ залуушуул [бата] гыгээр этигэнэ.

Советскэ залуушуулай [Анти]шистска комитедэй През[идиум] миллион эдир хүбүүд, ба[сагадай] хүсэл зоригые элирхэйлэ[н], дэмэл Нацануудай Организ[ациин] Аюулгүйн Соведтэ хандаж[а], реядэхи дайе зогсооха ба [Коре]дын сэрэгүүдые Кореяһ[аа] ха тушаа түргэн ба хүсэтэ[й] жэнүүдые абахыень эриэ[нэ].

Аюулгүйн Соведэй иимэ [шиид]хэбэринь корейскэ арадай б[айдал] сүлөөдэ дуратай бүхы арад интересүүдтэ бүрин харю[улха], бүхы дэлхэй дээрэ эб най[рамдал] хамгаалха, бэхижүүлхэ[дэ] алба хэхэ байна гэжэ [бидэ] этигэнэбди.

Советскэ залуушуулай [Анти]фашистска комитедэй [Прези]диум:

Кочемасов В. И., Песли[ак] М., Брусничкин Ю. М[.], мановский С. К., Иванова В[.]

Я. А. Малигта ба Трюгве Лидэ[дэ] Чжоу Энь-лайн эльгээһэн телеграм[ма]

ПЕКИН, августын 21. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, Хитадай арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министр Чжоу Энь-лай Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэ Я. А. Малигта ба ООН-эй генеральна секретарь Трюгве Лидэ телеграмма эльгээбэ. Тэндэнь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Америкын Холбоото Штадууд болбол корейскэ инцидентые үүдхэн һүжэрөөн, Корея худар далайн, газарай ба агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдые эльгээжэ, агрессин ябуулга хэһэн, мүн дай үргэдхэжэ, Азиие мэдэлдэ абахые һэдэн, Хитадай арадай республикын территоридо — Тайванда өөрынгөө 7-дохи флодоор ороһон байна.

Эдэ ябуулганууд хадаа Азида ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал ехээр эбдэһэн ябадал мүн. Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци хадаа бүгэдэниитын эб найрамдал ба аюулгүй байдал дэмжэлгын түлөө харюуцалые бэедээ даан абажа, аша үргэтэй ба эбэй методүүдые хэрэглэн, корейскэ асуудалые саг дары гуримшуулжа бээзэ гэжэ бүхы Азиин ба дэлхэйн эб найрамдалда дуратай хүнүүд ехээр найдана.

Корея хадаа Хитадай хүршэ орон гээшэ, тиимэһээ хитад арад корейскэ асуудалай шиидхэбэриие шухалашалангүй байжа арганьгүй. Корейскэ асуудалдэ эб найрамдалай ёһоор шиидхэгдэжэ болохо ба шиидхэгдэхэшье ёһотой. Гэбэшье, энэ асуудалые шиидхэбэрие удааруулха зорилготойгоор Америкын Холбоото Штадуудай зүгһөө Аюулгүйн Соведтэ мүнөө хүрэтэр гаргажа байгаа шашаг шүүхээтэ ябуулганууд корейскэ конфликтые эбэй ёһоор гуримшуулха гэжэ бүхы дэлхэйн хүсэжэ байбашье, тус асуудал бодомжотойгоор шиидхэгдэхэ һаад тойбо татана.

Корейскэ асуудалнуудай эб найрамдалай ёһоор гуримшуулагдаагүй байһанай түлөө бүхы ха-

рюуцалые Холбоото Штад[уудай] правительство дааха ёһото[й].

Хитадай арадай республ[икын] Арадай Центральна правит[ельство] во хадаа корейскэ асуудал[ые эб] найрамдалай ёһоор гуримшу[улха] тушаа Советскэ Союзай [прави]тельствын зүгһөө августын ООН-эй Аюулгүйн Соведтэ [оруул]гаһан оруулган бүхы дурадх[алые] дые бүрин дэмжэнэ, эдэ [асуу]далнууд ООН-эй Уставай [ёһоор] тайнь, Азиин болон бүхы [дэлхэйн] арадуудай хүсэл эрмэлзэл[тэй] бүрин зохилдоно.

Хитадай арадай республ[икын] Арадай Центральна правит[ельство] во болбол корейскэ асуу[далые] Аюулгүйн Соведтэ зүбшэн [хэлсэ]хэдэ Хитадай арадай р[еспуб]ликын — 475 миллион арад[ай] той ороной делегадай хаб[аадал] хэн шухала, мүн өөһэд[ынгөө] һанамжые элирхэйлхынь тү[лөө ко]рейскэ арадай түлөөлэгшэд [хаба]дха ёһотой, Кореядэхи [ушар] даадын бүхы сэрэгүүд Ко[реяһаа] гаргагдаха ёһотой гэһэн [ойл]батаар баримтална.

Хитадай арадай республ[икын] Арадай Центральна правит[ельство] во хадаа Кореядэхи городу[уд] лон амгалан һууһан хүн [зоной] американска авиациин зэр[лиг] бомбодожо байһан ябадалд[а эсэр]гүү эсэргүүсэнэ, Холбоото [Шта]дуудай зэбсэгтэ хүсэнүүд[ые тэн]һөө уласхоорондын эрхые б[ол]ёноной гурим заншалые [эбдэ]жэ байгаа зэрлиг ашаануудые [бү]ха тушаа түргэн хэмжээ[нүүдые] эрилтэ ООН-эй Аюулгүйн С[оведтэ] тэ табиһан Корейскэ ара[дай] демократическа республик[ын] дын хэрэгүүдэй Министр [Пак] Хен Енэй нэн үнэ зүб протест[ые] рин дэмжэнэ. Энэ хадаа [эб най]рамдал, дэмжэлгын түлөө [хүсэ]салгые хүлеэгшэ Аюулгүйн С[оведэй] түргэн хэрэгүүдэй мүн».

Бельгийскэ компартиин түрүүлэгшэ Жульен Лаое алаһан тушаа

ПАРИЖ, августын 23. (ТАСС). Франс Пресс агентство Брюссельһээ иигэжэ дамжуулба:

Мүнөөдэр траурна рамка соо хэблэгдэһэн «Драпо руж» газетэ Лао гэгшые леопальдистнүүдай (Леопальд III-хиин тала бариғшадай — ред.) алаһан тухай мэдээсэнэ. «Жульен Лаогой ами наһаа үгэһэн хэрэгые бүри эршэмтэйгээр хамгаалхабди, ехэ вожчиингоо түлөө харюугаа абахабди» гэжэ тус газетэ бэшэнэ.

Лаое алагшад ганнгестэр-

дудай ба фашистска банд[ын] дай муухай метод хэрэглэж[э] алагшад мүнөөдөө эрилэгд[ээгүй] бэшье хэжэ гараар тэдэнэ[й] гэрдэхэншээнь элитэ. Лао [ба] леопальдистнүүдай гараар хо[рлогдо]лан үхөө. Леопальдистн[үүд] — Америка ба Ватика[н] бол Лаое алаха түсэб зох[ёон] лон атмосфере бии болго[о] «Унита» газетэ бэшэбэ.

Харюусалгатай редакт[ор] орлогшо Ц. Б. БУДА[ЕВ]

Хитадтахи арадай гэгээрэл

ПЕКИН. (ТАСС). Хитадай арадай республикын гэгээрэлэй Министр профессор Ма Сю-лунь гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Бүххитадай нэгэдэхи конференци дээрэ элидхэл хэхэдээ иигэжэ хэлэбэ: «Манда байгаа мэдээнэй ёһоор, хамтадаа 130 мянга гаран студентнүүдтэй, 19,5 мянга гаран һургагшадтай 227 дээдэ һургуулинууд (университедүүд, колледжнүүд ба техническэ училищинууд) бии, энэ тоодо Тайванай ба 1.090.000 һурагшадтай, 63.700 гаран багшанартай 3694 дунда һургуулинууд, 16.180.000 гаран һурагшадтай, 449 мянган багшанартай 210.918 эхин һургуулинууд (Гуандун, Гуанси, Хунань, Сычуань, Сикан, Юньнань, Гуйчжоу, Фуцзянь, Ганьсу, Синьцзян провинцинуудай, мүн Тайван ба Түбэдэй мэдээнүүдгүйгөөр) бүхы орон дотор тоологдоно. Эдэ мэдээнүүд гүйсэд бэшэ болобошье, 475 миллион зонтой Хитад орондо үсөөн лэ байна.

Хитадта үзэг бэшэг мэдэхэгүйшүүл угаа олон. Ниитэ мэдээнэй ёһоор, хитад зоной 70—80 процентнь үзэг бэшэг мэдэхэгүй байна. Мүн һургуулиин наһанай үхибүүдэй хахадынь һураһангүй.

«Гоминдановецуудай зонхилжо байха үедэ хүдэлмэрилэгшэд, таряашадта ба тэдэнэй үхибүүдтэ һургуулинуудай үүднүүд хаалттай байһан юм. Дунда һургуулинуудай, колледжнүүдэй ба университедүүдэй һурагшадай тон олонхинь помещигүүдэй, капиталистнуудай ба жэжэ буржуазиин үхибүүд байгаа.

Мүнөө бүхы һургуулинуудай үүднүүд хүдэлмэришэдтэ ба таряашадта нээхэ үгтөө, эдэнһээ интеллигенциие үргүүлхэ хүдэлмэри ябуулжа байнабди. Хүдэлмэришэдтэ, таряашадта ба тэдэнэй үхибүүдтэ зорюулаад богонихон болзорой курсанууды, хүдэлмэришэдэй үдэшын һургуулинуудые байгуулаабди. Мүнөө орон дотор ний үдэшын 3.900 үлүүтэй һургуулинууд бии. Тэдээндэ 550.000 шахуу хүдэлмэришэд һурана. Тэрэшэлэн хүдэлмэришэдэй дунда үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадхаха хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэрээ.

Таряашадые һургалга тушаа хэлэхэ болоо һаа тэдэние һуралсалда хабаадуулха хүдэлөөн 1949 ондо шэнэ шатада дэбжээд, 12 миллион үлүүтэй таряашад һуража байна. Зүүн-Хойто, Хойто ба Зүүн Хитад дотор ниитын һуралсалай 47807 группанууд бии, тэдэндэ хамтадаа 1.676.000 гаран һурадаг байна. Иимэ һургуулинууд мүнөө жэлдэ бүри олошорхо байна.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации — 7-85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов — 3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.): объявлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров — 16.

Н—02371. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.00[0]